

[Peter Ravn.]

1956-57 udskrive yderligere 4,7 mill. kr. i kontingent, det samme beløb for 1957-58 og, hvis der ikke gennemføres ændringer i tilskudsreglerne, antagelig det samme beløb for det kommende år. Det vil sige en kontingentudskrivning på yderligere 14-15 mill. kr., uden at man har nogen garanti for, at lovens bestemmelse for at være vanskelig stillet vil være opfyldt. Her er en af svaghederne i den gamle lov, nemlig den, at man på et vist tidspunkt skal bedømme, hvad den gennemsnitlige indkomst bliver langt ud i fremtiden. Jeg tror, at man vil forstå, at for Arbejds mændenes Arbejdsløshedskasse er kontingentforhøjelsens vej ufremkommelig.

Det foreliggende forslag betyder, at visse kasser for 1956-57 og 1957-58 betragtes som vanskeligt stillede og får det statstilskud, der følger heraf. Man giver samtidig disse kasser et rimeligt startgrundlag, når de nye tilskudsregler gennemføres. Jeg vil også gerne anbefale denne del af lovforslaget.

De ændrede tilskudsregler er dog nok det primære i dette lovforslag. Efter de gældende regler udbetales tilskuddet dels i forhold til det indbetalte kontingent, dels i forhold til den udbetalte understøttelse; derudover ydes et tilskud til de såkaldte sociale ydelser. Det foreliggende lovforslag bygger på tre kriterier. For det første ydes et tilskud til dagpengeunderstøttelserne efter et system, så der ydes højere tilskud ved større ledighed. For det andet ydes der 75 pct. i tilskud til de sociale ydelser, altså til forsørgertillæg, brændselshjælp, huslejhjælp o. s. v. For det tredje skal der ydes et tilskud pr. medlem, fastsat under hensyn til ledigheden og den gennemsnitlige årsløn ved fuld beskæftigelse. Dette tilskud nedsættes med en stigende procentdel for kasser, hvis medlemmers gennemsnitlige årsløn ligger over gennemsnittet for alle kasser.

Alt dette kan vel lyde indviklet, men jeg tror, det kan siges kortere på den måde, at medens man tidligere har lagt hovedvægten på kontingentindbetalingen, lægger man nu hovedvægten på de udbetalte understøttelser. Kasserne får, hvad angår dagpengeunderstøttelserne, selv forpligtelser for det første antal ledige dage. De får ikke tilskud til de første 6 dages ledighed,

men derefter ydes tilskuddet efter en stigende skala, efterhånden som ledigheden stiger, og ved en gennemsnitlig ledighed i en kasse på 97 dage vil man nå en tilskudsprocent på 84.

De samlede virkninger af lovforslaget vil betyde et øget statstilskud til kasserne på 10,9 mill. kr. for 1956-57, men med — det tror jeg man må forudse — et mere varierende beløb i årene fremover end hidtil. Medens det i 1954-55 ville have betydet en mindreudgift for staten på 1,3 mill. kr., ville det i 1955-56 have betydet en merudgift på 22,4 mill. kr. og i 1956-57 altså en merudgift på 10,9 mill. kr.

Kassernes forhold er vidt forskellige. Nogle kasser har kunnet oparbejde betydelige reserver, andre har meget store vanskeligheder at kæmpe med. Der er måske dog lige grund til at minde om, at formuerne i kasserne er mindre i dag, end de var i 1930'erne, når man sætter dem i forhold til de udbetalte understøttelser. I 1934-35 havde kasserne en formue på 136,8 pct. af den udbetalte understøttelse, i 1945-46 er tallet dalet til 115,5 pct., i 1952-53 er det på 106,3 pct., og i dag er det 115-116 pct. Kasserne har altså nu større formue i tal, men forholdet er dog det, at set i forhold til den udbetalte understøttelse har kasserne mindre formuer i dag, end de havde for år tilbage.

Når visse kasser har vanskeligheder — det skal understreges — skyldes det ikke kasserne selv, men forhold, som de ikke har været herre over. Hvis man tager en typisk vanskelig stillet kasse som arbejds mændenes, er årsagerne ikke svære at få øje på. Den tekniske udvikling i landbruget og på en række andre felter har ramt arbejds mændene hårdt, og hertil kommer, at kasserne har måttet overtage stadig flere og flere sociale opgaver, som tidligere blev klaret over almindelig kommunehjælp. Man har fået et forøget dagetal, børnetillæg, huslejhjælp, brændselshjælp o. s. v., hjælp, som, hvis den ikke blev udbetalt af kasserne, måtte overtages af kommunerne. Når dette er årsagen til vanskelighederne — altså den tekniske udvikling og nye sociale opgaver, som kasserne har lettet det offentlige for — må konklusionen vel være den, at der her er et problem, som hele samfundet må være med til at løse. Jeg finder